

Kennedy je ta teden zaposlen čez glavo

Vprašanja domače politike, obisk nemškega kanclerja ter Laos v ospredju zanimanja.

WASHINGTON, D. C. — Komaj se je predsednik Kennedy vrnil z nedeljskega odmora, je našel na svoji pisalni mizi cel kup aktov in pozivov, ki so usmerili njegovo delo tekom tega tedna. Najprej je podpisal okleto na farmarje, naj pri svojih letošnjih načrtih za pridelovanje žita za krmo vpoštevajo novi zakon. To bo dobro za njihovo bilanco, pa tudi za federalno blagajno. Predsednik je dalje našel na svoji predlog, da naj umejuje nove poslanike za Urugvaj in Islandijo.

Predsednik bo poslal ta teden Kongresu par zakonskih načrtov, ki na Kapitolu ne bodo sprejeti brez ugovora. V mislih ima zakonski predlog o novem federalnem tajništvu za urbanizem, to je za sodelovanje z mestnimi upravami v takih vprašanjih, kot so stanovanjske hiše, šole, mestni promet itd. Sedanji predsednikov kabinet šteje 10 članov, novi federalni tajnik bi bil torej enajsti član kabineta. Desetega člana kabineta je ustvaril l. 1954 predsednik Eisenhower. Takrat je organiziral s pristankom Kongresa federalno tajništvo za prosveto in socialno politiko. Kennedyevemu načrtu najbrže ne bi nihče veliko nasprotoval, ako ne bi vsi vedeli, da je predsednik izbral še tudi tajnika za novo tajništvo v osebi črnca dr. Weaverja, ki na Kapitolu ni ravno dobro zapisan. Južni senatorji in kongresniki bodo torej nasprotovali novemu tajništvu ne iz stvarnih razlogov, ampak radi tega, da ne pride dr. Weaver v kabinet. Bil bi to prvi črni politik, ki bi sedel v federalnem kabinetu.

Kennedy bo poslal Kongresu še drugi sporni zakonski načrt: o reorganizaciji tako imenovanih avtonomnih federalnih agencij, kot so take, ki urejajo meddržavni promet, civilno letalstvo, borzno poslovanje itd. Načrt hoče spraviti vse te avtonomne agencije pod vpliv federalne administracije, tega pa ravno mnogi senatorji in kongresniki ne želijo. Predsednik se bo razgovarjal tudi z nemškim kanclerjem Adenauerjem. Dela mu torej res ne bo manjkalo.

Blizu dvesto pogrešanih v bojih v Katangi

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Pretekli teden je skušala skupina katanške vojske, skupno preko 180 moških z bродom preko reke nad uporne pripadnike plemena Baluba v severozahodni Katangi na področju Kabalo. Brod je bil zadet od mine in se je potopil, z njim pa tudi menda kar vse vojaštvo.

Poleg domačinov je med pogrešanimi tudi okoli 13 belcev. Kabalo je od večerj v oblasti etipskih čet ZN, ki imajo v jetništvu 28 pripadnikov bele "tajske legije" katanške vlade.

Vremenski prerok pravi:

Oblačno, vetrovno, dež. Najvišja temperatura 45.

Novi grobovi

Margaret Haffner
Po daljšem bolehanju je preminula Margaret Haffner, rojena Yerman, stara 73 let, stanujoča na 14218 Thames Ave. Bila je vdova, soproj Matt je umrl leta 1948. Tukaj zapuša hčeri Paulino Pular in Frances Kasunic, 4 vnuke, brata Franka Yerman (v Geneva, O.) in več drugih sorodnikov. Sestra Margaret Nainiger je umrla letos v januarju. Rojena je bila v Kamniku kot tudi soproj. Tukaj je bivala 61 let in je bila članica Coll. Hive No. 283 T.M., Društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ ter Oltarnega društva pri Mariji Vnebovzeti. Pogreb bo v petek zjutraj ob 8:15 iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete ob devetih.

Jennie Zele

V Euclid Glenville bolnici je preminula Jennie Zele, roj. Celhar, stara 73 let, stanujoča pri hčeri na 29259 Oakdale Rd., Wilowick, O. Bila je vdova, soproj Stephan je umrl leta 1933. Poprej je več let vodila delicatno trgovino na E. 68 St. Tukaj zapuša hčer Jean Miller, sestro Mary Bergoc in več drugih sorodnikov. Rojena je bila v St. Petru na Krasu, kjer zapuša brata Franka. Tukaj je bivala 41 let. Bila je članica Podr. št. 25 SZZ, Društva Svobodomiselnice Slovenke št. 2 SDZ. Pogreb bo v petek zjutraj iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. Čas še ni določen.

Veronika Gojak

Sinoči je umrla v Woman's bolnišnici, kamor je bila večerj prepeljana, 73 let stara Veronika Gojak, roj. Mance, s 7016 Hecker Ave., doma iz Brod-Moravice na Hrvaškem, od koder je prišla v Ameriko l. 1899. Zapustila je moža Toma in sina Toma ter več drugih sorodnikov. Bila je članica Sv. Josipa br. 99 HBZ in Cvijeta Hrvat-skih Sestara. Pogreb bo iz Gr-linovega pogreb. zavoda na E. 32 St. Čas še ni določen.

Cleveland ima 155 milijonov dolga

CLEVELAND, O. — Mesto ima skupno 155 milijonov dolga, ko je dalo večerj na trg nove bonde za \$14,520,000.

Od te vsote pojde pet milijonov za gradnjo nove podzemne razstavne dvorane na Mallu, ostanek pa za razne izboljšave in popravila v pristanišču, cestah, mostovih in središčih za razvedrilo.

Bombe pokajo dalje v Franciji kot v Alžiriji

Včeraj je eksplodirala ena pred predsedniško palačo komaj eno uro prej, predno je prišel tja De Gaulle.

PARIZ, Fr. — Pretekli teden je skupina alžirskih nacionalistov udrila v neko bolnišnico in streljala na bolnice in strežnike. V nedeljo so francoski nacionalni prenapetosti, ki hočejo držati Alžirijo za vsako ceno pod francosko oblastjo, nastavili vrsto bomb, ki so eksplodirale.

Ena teh "plastičnih" bomb je bila nameščena pred glavno pisarno Krščanske demokratske stranke, ki podpira De Gaullova načrta za sklenitev miru z uporniki Alžirci.

Druga je eksplodirala včeraj pred samo predsedniško palačo komaj eno uro prej, predno je prišel tja De Gaulle.

Bombe pokajo tudi v Alžiriji. Boji tečejo dalje, med tem ko se razgovori med uporniki in francosko vlado odmeknili v — daljavo.

Vojna mornarica ne misli graditi novih atomskih ladij

WASHINGTON, D. C. — V Kongresu so večkrat napadli vodstvo vojne mornarice, da ne hodi "z duhom časa" in ne misli dosti na to, da bi pomnožila število atomskih vojnih ladij. Do sedaj ima namreč v načrtu samo 3, ki so deloma že izgotovljene: eno letalonosilko, eno križarko in enega rušilca. Atomske podmornice so iz tega števila izvezte.

Vojna mornarica je sedaj objavila posebno razpravo, ki v njej razlaga, zakaj se ne more odločiti za nove atomske vojne ladje. Razlog je preprost: vsaka atomska vojna ladja je za 50% dražja od navadne. V federalnem proračunu pa je vojni mornarici odmerjenih le malo sredstev, da le s težavo modernizira obstoječe vojne ladje, za nove atomske ladje pa ni nikjer denarja. Razprava ni torej namenjena samo obrambi politike vodstva vojne mornarice, ampak naj bi tudi podžgala Kongres, da bi povečal federalni proračun za ta del naše narodne obrambe.

Umrl med sejo odbora državne zakonodaje

COLUMBUS, O. — Državni poslanec R. Humphrey je umrl star 54 let ob koncu zasedanja odbora za industrijo in delavstvo v predstavnikiškem domu Ohia. Zadel ga je srčna kap.

Vedno novi begunci iz rdeče Vzhodne Nemčije

BERLIN, Nem. — Koncem Velikega tedna je pobežnilo po podatkih oblasti Zah. Berlina iz Vzhodne Nemčije v Zah. Berlin preko 5,200 oseb. Tekom prvih treh mesecev letošnjega leta je zbežalo na zahod iz Vzhod. Nemčije 46,367 oseb, od leta 1946 pa kar 3,400,000.

Pretežno beže intelektualci in strokovni delavci, največ mladina, ki je obupala nad možnostjo, da bi si mogla v komunistični Nemčiji urediti človeka vredno življenje.

Vodnik Vzhod. Nemčije Walter Ulbricht je naročil oblastem, naj "ugotove vzroke tega bega in podvzamejo korake, ki ga bodo ustavili."

Sredstva, ki so se kolikor toliko obnesla v ostalih komunističnih deželah — minirane meje, stražni stolpi, pogoste obmejne patrolne s psi — se na prehodih v Berlinu ne obnesejo, ker morajo biti ti odprti. Zato ni prav nič čudno, da je svobodni Zah. Berlin komunističnim oblastnikom v rdeči Nemčiji tak trn v peti!

Stroški za varstvo Hruščeva v New Yorku niso še plačani

WASHINGTON, D.C. — Ko so bili lansko jesen Hruščev in ostali komunistični poglavarji na zasedanju ZN v New Yorku, je največ posla imela z njimi njujorška policija. Zbrati je morala vse svoje uslužbence in jih držati v službi skoraj noč in dan, da se ne bi kakemu vodilnemu komunistu pripetilo kaj zalega.

Njujorška policija je vestno izvršila svoj posel, toda stroškov za to delo še ni dobila povrnjenih. Zahteva od federalne uprave okoli 3 milijone za kritje dodatnih stroškov. Federalna administracija je sicer na vsa usta hvalila njujorško policijo, toda višini stroškov ne zaupa. Boji se, da je znesek pretirano visok. Naj to predlagala Kongresu, naj odobri samo polovico.

V New Yorku so radi tega pokoncu, kajti bojijo se, da bo federalna administracija tudi v bodoče hotela ob podobnih slučajih plačati samo polovico za htevanega zneska. Njujorški župan Wagner vztraja zato uporno na celnem znesku 3 milijonov.

V Londonu imajo že priročnik za tašče

LONDON, Ang. — Redemptorist Father Harris je poleg obilnega poklicnega dela našel čas, da je napisal poseben priročnik za tašče. Zadnji nedeljo so ga

SOVJETI POSLALI PRVEGA ČLOVEKA V — VESOLJE

Sovjetski zvezi je uspelo poslati prvega človeka na pot okoli Zemlje in ga živega vrniti na njo. Jurij A. Gagarin, 27 let stari oče dveh hčerk, je prvi človek, ki je prodrl v vesolje. — Veliko navdušenje v Moskvi in drugod po Sovjetski zvezi.

MOSKVA, ZSSR. — Množice manifestirajo po cestah in trgih ter vzklikajo uspehu svojetske znanosti in tehnike, ki se ji je posrečilo poslati prvega človeka na pot okoli Zemlje in ga po 85 minutah živega vrniti na njo. Jurij A. Gagarin, 27 let stari letalec, poročen in oče dveh malih hčerk, je poletel na pot okoli Zemlje, ki ga je vodila proč od nje 189 milj, pa ga ji zopet približala na 105 milj. Po 86 minutah se je srečno vrnil in pristal na naprej določenem kraju v Sovjetski zvezi. Kraja pristanka v prvem poročilu še niso objavili.

V Moskvo prihajajo čestitke od vseh strani, Gagarin bo v nekaj dneh poznan po vsem svetu kot je bil nekdanj Lindbergh, ko se mu je kot prvemu posrečilo preleteti Atlantik.

V borbi za prodor v vesolje je zopet odnesla zmago Sovjetska zveza. Uspeh sam morda v izključno znanstvenem pogledu ni niti tako pomemben, toda pokazal je jasno, da so Rusi svobodni zah. avstronautiki prehiteli.

Seslanek Kennedyja in Hruščeva še letos?

WASHINGTON, D. C. — V vladnih krogih vlada prepričanje, da se bosta predsednik Združenih držav J. F. Kennedy in predsednik sovjetske vlade Nikita Hruščev sestala k neposrednim razgovorom še pred koncem tega leta.

Tekom zadnjega sestanka s predsednikom angleške vlade Macmillanom je Kennedy povedal odkrito, da se bo razgovarjal s Hruščevim neposredno brez angleškega posredovanja.

delili po londonskih katoliških cerkvah vsem vernikom, tudi takim, ki niso tašče. Father je v priročniku največ prostora posvetil vprašanju odnosov med taščo, njenim sinom in snaho. Daje taščam celo vrsto lepih naukov. Pade pa v oči, da je največ takih naukov, česar tašče ne smejo narediti.

Kot se vidi, Father Harris ni najboljše mnenja o raznih vrstah gorečnosti, ki jih tašče radi razvijajo. Father Harris na primer priporoča, naj tašče ne vzgajajo vnukov tako, kot so vzgajale svoje otroke, naj pridejo na dan s svojimi navetmi samo takrat, kadar jih kdo prosi za nje, naj se ne vtikajo v družinsko življenje svojih otrok itd.

Zanimivo bo, kakšen odmev bo priročnik našel v prizadetih krogih.

Ngo Dinh Diem zmagal

Protikomunistični predsednik Juž. Vietnama je z lahkoto zmagal nad svojima tekmečema. — Dežela je kljub temu v nevarnosti.

SAIGON, J. Viet. — V nedeljo so bile volitve za predsednika republike, pri katerih je dobil Ngo Dinh Diem nad štiri petine vseh oddanih glasov. V njegovo zmago dejansko ni nihče dvomil, ker opozicijska kandidata nista imela dosti možnosti za uspešno volilno borbo.

Diem je prevzel vodstvo Južnega Vietnama l. 1954, ko je postal ta neodvisna država. Po hudih težavah je ukrotil domače nasprotnike, ki so razpolagali z lastnimi vojskami, in uvedel v deželi na pol redno upravo. Miru se mu ni nikdar posrečilo vzpostaviti, ker Sev. Vietnam, kjer je oblast v rokah komunistov, stalno pošilja na jug komunistične agente, ki so organizirali precej obsežno gverilo. Njen cilj je vzpostaviti komunistično oblast tudi v Juž. Vietnamu.

Diem je uvedel v deželi napol diktaturo, pri čemer je večji del oblasti v rokah njegovega bližnjega sorodstva. Nekateri opazovalci trdijo, da je izgubil dober del podpore med ljudstvom. To ga podpira le, ker trenutno ni na vidiku nobenega drugega, ki bi naj prevzel vodstvo dežele in boj proti notranji in zunanji komunistični nevarnosti.

Na nevarnost, da bi mogel Juž. Vietnam pasti v komunistične roke, sta opozorila na svojem zadnjem sestanku koncem preteklega tedna tudi predsednik Kennedy in predsednik angleške vlade Macmillan.

Tri milijone ljudi

NEW YORK, N. Y. — Ob koncu letošnjega leta bo po mnenju strokovnjakov ZN za prebivalstvo živelo na zemeljski obliki skupno nad tri milijone ljudi.

Od časov Kristusovega rojstva pa do nekako srede preteklega stoletja računajo, da se število prebivalstva na svetu ni bistveno pomnožilo. Držalo se je neke okoli 200 milijonov.

Sredi preteklega stoletja je začelo naglo rasti in je doseglo okoli leta 1930 dva milijona. Od tedaj je poraslo za polovico na tri milijone. Če se bo človeštvo množilo v enaki meri v bodočih letih, bo doseglo l. 1980 že štiri milijone.

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Društvo sv. Cecilije št. 37 SDZ ima jutri ob 7:30 v šoli sv. Vida sejo. Prebrani bodo trimesečni računi!

Sprememba seje —

Baragov dvor št. 1317. Kat. borštarnjev ima sejo ta petek, 14. aprila, ker bodo tajnik in drugi odborniki prihodnji petek izven mesta na kegljaški tekmi Kat. borštarnjev. Seja bo v mali dvorani pri vhodu v novo farno dvorano. Asesment bodo pobirali ob 6:30 dalje. V soboto ima društvo ples v novi šentvidski dvorani.

Rokoborba —

Jutri zvečer se bosta v Areni pomerila Japonca brata Keomuka z Brazilom in Wrightom za naslov prvaka ZDA. Začetek tekmovanja je ob 8:30. Nastopi še vrsta drugih znanih borcev.

Zadušnica —

V petek ob osmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Jennie Femec ob 3. obletnici smrti.

Iz bolnišnice —

Iz St. Alexis bolnišnice se je vrnila Marija Ciber z 1115 Norwood Rd. Zahvaljuje se za obiske, darila in pozdrave.

Zadnje slovo —

Clanice Coll. Hive No. 283 T.M. so vabljeni jutri zv. ob sedmih v Železov pogreb. zavod na E. 152 St., da se poslovo od pok. Margarete Haffner, v petek pa k njenemu pogrebu.

Na obisk —

Rose Fatur je prišla iz Fontane, Calif., na obisk k otrokom in sestram. Stanuje pri Antonu Sajevecu na 25290 Marsden Drive, Euclid, RE 1-1347.

Zadnje vesti

PARIZ, Fr. — Predsednik De Gaulle je včeraj izjavil, da Francija ne bo sodelovala pri Združenih narodih niti z ljudmi niti z denarjem. Zavzel se je za njihovo preureditev, ker da v sedanji obliki niso več podobni organizaciji, ki je bila pred 15 leti ustanovljena.

CLEVELAND, O. — Radio postaja WDOX je vložila prošnjo za zgraditev nove televizijske postaje v Clevelandu. Če pojde vse po sreči, bo postaja začela že čez leto in pol oddajati.

LONDON, Vel. Brit. — Daily Mail je prinesel vest, da bo ameriški pilot U-2 letala F. Powers l. maja izpuščen na svobodo in da bo ostal v Sovjetski zvezi. Njegova žena Barbara se mu je baje pripravljena tam pridružiti.

JERUZALEM, Izrael. — Odvetnik množičnega nacističnega morilca Adolfa Eichmanna dr. Servatius iz Koelna je zanikal izraelskemu sodišču pravico do sodbe Eichmanna. Proces se je včeraj začel z branjem obtožnice in pozivom odvetnika sodišču, naj se samo diskvalificira za sojenje Eichmanna. Tega je odvetnik slikal kot "orodje nacistične države".

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Kennedy se bo danes ob desetih dopoldne sestal z zahodno-nemškim kanclerjem dr. K. Adenauerjem, ki je prišel sem na tridnevne uradne razgovore.

Kennedyev program brez močne podpore med volivci

WASHINGTON, D. C. — Pretekli ponedeljek so se kongresniki vrnili z velikonočnih počitnic, da se znova lotijo zakonodajnega dela. Tekom obiska v svojih volilnih okrajih so prisluhnili glasu volivcev glede njihovega odnosa do predsednika Kennedyja in njegovih predlogov Kongresu.

Velika večina onih, ki so bili tekom velikonočnega odmora v svojih volilnih okrajih, se je vrnila sem s poročili, da javnost na splošno odobrava spretno in odločno politiko predsednika, da pa se ne navdušuje posebno za njegove zakonske predloge Kongresu, torej za izvajanje njegovih domačih političnih načrtov.

Demokratski senator J. Carroll iz Colorada je dejal: "Ko sem lani v novembru zapustil

Colorado, se je država ravno odločila za Nixona in bilo je mogoče čutiti sovražnost do Kennedyja. Sedaj sem našel položaj popolnoma spremenjen!" Republikanski član Doma iz Kalifornije Bell je povedal: "Ugotovil sem, da imajo ljudje radi Kennedyja, toda ne izgleda, da bi uživala njegova politika kako široko podporo." Podobne izjave in mnenja je povedalo tudi veliko drugih zakonodavcev po povratku v Washington.

Izredno predsednikovo popularnost je ugotovil tudi Gallup. Po njegovi ugotovitvi odobrava predsednikovo vodstvo dežele 73 odstotkov volivcev, zavrača pa le 6. Za ravnanje bivšega predsednika Eisenhowerja se je v enakem času njegovega vodstva dežele izjavilo le 67 odstot-

kov, proti pa 8.

Vsa predsednikova priljubljenost in odobravanje njegovega dela med volivci doslej ni dobila pravega izraza v Kongresu. Skrajnim naporom se je posrečilo predsednikovim podpornikom zlomiti moč opozicije v odboru za dnevni red Predstavnikiškega doma, dosegli so uzakonitev podaljšanja brezposelne podpore, pa doživeli poraz pri borbi za zakonski predlog za povišanje minimalne urne plače na \$1.25.

Predsednikovi predlogi so v raznih odborih obeh domov in vse kaže, da bodo le težko prodrli. Republikanci, so se povezali z južnimi konservativnimi demokrati in odnesli zmago v boju za minimalno urno plačo, vse kaže, da bo ta koalicijska z lahkoto zma-

gla tudi v boju za zvezno pomoč šolam in proti njej. Negotova usoda čaka tudi predlog za bolnišniško zavarovanje upokojenec in za delo nesposobnih ostarelih v okviru Social Security. Tudi ostali predlogi bodo nemara sprejeti le, če se bo predsednik zavzel za nje z vso svojo močjo in vplivom ter se obrnil za podporo v slučaju sile neposredno na volivce.

V delu javnosti je začelo prevladovati prepričanje, da je gospodarski zastoj v deželi pri kraju in da zato posebni ukrepi zvezne vlade za pospeševanje gospodarskega razvoja niso več potrebni. To prepričanje se je začelo uveljavljati tudi v Kongresu in bo imelo brez dvoma svoj vpliv na glasovanje pri vseh zadevnih predlogih.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Dobovec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 72

Wed., April 12, 1961

Nemška zunanja politika

Sedaj bi obisk nemškega kanclerja K. Adenauerja v Washingtonu je zopet sprožil vprašanje, kaj želi Nemčija doseči s svojo zunanjo politiko in po kakšni poti želi hoditi pri tem. V svoji osnovi je cilj nemške zunanje politike jasen: združitev razbitega nemškega naroda in ozemlja v eno državo. Jasni sta tudi obe poti, ki naj pripeljeta do cilja: direktni sporazum z Moskvo ali pa vključitev nemškega naroda v svobodni svet, kar naj bi preje ali sleje omogočilo nemško zedinjenje. Jasna je tudi odločitev nemškega naroda: naslon na svobodni svet. Vlada nemška krščanska demokracija se je za to pot odločila že pred desetletjem, nemška socialna demokracija, ki je v opoziciji, pa šele preteklo leto.

Ce se je Nemčija odločila za vključitev v svobodni svet, je seveda življensko zainteresirana, kako si svobodni svet predstavlja bodočnost odnosov med njim in komunističnim svetom. Nemčija je v tem oziru sama zase že na čistem. Ker ne računa, da bi ustvarila svoje zedinjenje s silo, ji ostane samo druga politična špekulacija: politična evolucija v komunističnem svetu.

Res je sicer, da komunistična diktatura stremi po totalitarnosti, toda ne more se komunizem ubraniti dejstva, da je tudi v okviru komunizma več stopenj diktature. Kakršen je vsakokratni diktator, taka je tudi ruska komunistična diktatura. Tako poznamo zaenkrat že tri vrste ruske komunistične diktature: Leninovo, Stalinovo in sedanjo pod režimom Hruščeva.

Evolucija se kaže tudi v ruskem narodu samem brez ozira na komunistično diktaturo. V ruskem narodu so nastale nove družbene plasti. Neokrnjena v svojem bistvu sta ostala samo kmetijski in delavski stan, dasiravno je komunizem močno vplival na miselnost kmetov in delavcev. Vsi ostali stanovi iz carske dobe so dejansko propadli. Na njihovo mesto so prišle nove intelektualne sile in prevzele vodstvo v gospodarstvu, kulturi, narodni obrambi in socialni politiki. Res je, da morajo priznati direktive in kontrolo komunističnega režima, so pa že tako močne, da režim ne more vladati brez njih, da moraupoštevati njihovo miselnost, njihove želje, pred vsem pa njihovo strokovno sposobnost. Nemci mislijo, da se bo komunizem zvočil ravno po tej poti, kar ni ničesar novega. Zgodovina uči, da so tudi prejšnje diktature propadale na isti način. Rodovi, ki so živeli pod njihovim bičem, so jih tudi uničili.

Nemci dalje mislijo, da so se politične sile za železno zaveso lanske jesen močno premaknile. Na znanim sestanku komunističnih strank v Moskvi je prišlo do upora proti moskovskemu vodstvu komunističnega sveta. Uprla se mu je kitajska komunistična stranka. Za seboj je zaenkrat potegnila samo par manjših komunističnih strank, toda Moskva je morala priznati Peipingu ravnopravnost. V komunizmu imamo zaenkrat neke vrste dualizem, kot je bil nekdaj v avstro-ogrski monarhiji: kitajski tovariši naj vodijo v "ideologiji", ruski pa v gospodarstvu in vojaški sili. Jasno pa je, da nosi tudi rdeči dualizem v sebi kal razpada vsega sistema, kar se pa ne bo tako hitro pokazalo. Ne da se pa tajiti že danes, da sta tovarišiji med Moskvo in Peipingom sicer ravni, da pa kitajski Mao gleda vendarle v ruskem Hruščevu zastopnika malega naroda, ki se s svojo kulturno zgodovino še primerjati ne da s kitajsko. Ni namreč samo ironija, kadar Tirana trdi Moskvi, da je Albancev s Kitajci vred nad 600 milijonov, Rusov pa — nekaj manj...! V Bonnu ne izključujejo radi tega možnosti, da se bo Moskva morda enkrat zbal "rumene" nevarnosti in sklenila mir z evropskimi "kapitalisti."

Dokler je živel pokojni Dulles, je bil Adenauer prepričan, da Amerika misli podobne misli. Po Dullesovi smrti je začela naša ameriška politika nihati na vse strani, kar je Nemcem povzročalo velike skrbi, samo na zunaj jih niso pokazali. Sedaj bi Adenauer rad zvedel naravnost iz ust predsednika Kennedyja, kaj misli sedanja demokratska administracija o bodočnosti odnosov med svobodnim in komunističnim svetom.

To je za Adenauerja izredno važen posel. Ve namreč, da je treba presojati vse ostale probleme sedanje mednarodne politike pod vidikom obeh gornjih osnovnih idej: reorganizacijo NATO, gospodarsko politiko do komunističnih držav, politiko do satelitov, trenutne težave v Laosu, Kongu, Vietnamu itd. podpiranje gospodarsko zaostalih držav in bodočnost Zah. Berlina.

V Bonnu upajo, da njihove ideje o ciljih sedanje nemške zunanje politike ne bodo naletele pri Kennedyju na gluha ušesa. Kennedy je namreč v kratki dobi svoje vlade moral za spremembo od njegovega prednika Eisenhowerja že dvakrat opozoriti svet, da ni Amerika samo miroljubna, ampak tudi močna država, ki je edina izmed vseh sposobna, da z lastnimi močmi lahko brani svoje interese in ji ni treba iskati tuje pomoči. Prvič je bilo to takrat, ko je Kennedy

povedal afriškim državam, naj same gledajo, kdo jih bo branil, ako se spravi nanje kaka komunistična velesila, drugič pa takrat, ko je mobiliziral sedmo vojno brodovje in ga poslal z marini in vojno opremo vred v bližino Laosa.

Kennedy računa torej tudi s silami naše narodne obrambe. Ako pogleda po svobodnem svetu, vidi, da se Anglija zopet vdaja pacifizmu kot pred drugo svetovno vojno, da Francija zgublja vrednost kot vojaška velesila in da je Nemčija edini član NATO, ki je izpolnil vse vojaške obveze. V okviru NATO je danes že 350.000 pripadnikov nemške narodne obrambe, l. 1963 jih bo že pol milijona. Nemčija postaja steber obrambe svobodnega sveta, z njo je treba računati. Da njeni nasveti niso nespametni, je Amerika videla takrat, ko je obravnavala krizo v svoji plačilni bilanci. Takrat je Bonn pravilneje presojal naš gospodarski položaj kot Washington, kar seveda ameriška javnost nerada sliko.

Na drugi strani je pa tudi res, da pomen Nemčije ni zrastel samo radi nemške sposobnosti. Razrvanost svobodnega sveta je morda še bolj pomagala Nemcem na noge. Tudi ta okoliščina govori v prid Adenauerju, vedo pa zanjo tudi v Washingtonu.

Mnenja in vesti

iz Železnega okrožja

Piše Andrejček

Duluth, Minn. — Svet je pester okrog in okrog s svojimi zanimivostmi. Saj na svetu je več ali manj vse zanimivo. Ljudje sicer kritiziramo, zabavljamo čez to in ono, menda pač zato ker smo ljudje — toda čas pa gre naprej, spreminja, presnavlja vse na okrog in z drugim vred tudi nas ljudi. Trenotno nam marsikaj ni po volji — a čez čas, menda malo pozabimo, malo se privadimo novim tokom časa in novim razmeram življenja, pa gledamo na vse z drugimi očmi in sodimo drugače. Čas ozdravi vse — kar ne more, pa pokoplje, so rekali že stari Rimljani, ki so v njihovih časih predpisovali in uvažali nove postavbe in naredbe raznim deželam, ki so jih osvajali in jim vladali. Tudi dandanes se ravna po tem reku mnogi diktatorji in menijo, da svet je že ves v njihovih rokah in da mu bodo dali nove oblike, nov obraz. A kakor so sili z odra življenja stari Rimljani in tudi mnogi še pred njimi — isto se bo ponovilo s sedanjimi diktatorji, ki vladajo zateleban v njihove miselnosti nad raznimi narodi. Hrepenenja in želja po demokraciji in svobodi se ne da za stalno ustaviti, ne uničiti.

Zgodovina priča, o pojavih raznih oblasti željnih voditeljev. Cele vrste jih prikazuje zgodovina — dobrih pravičnih je v teh vrstah malo — veliko pa samopasnih in takih, ki so človeštvu povzročili premnoga gorja. Večina slednjih je ropotala z mečem — pa so bili tudi z mečem prej ali slej pokončani, kakor to jasno pove o tem znani pregovor. Veliko teh je vodila lakomnost po gospodarskih uspehih, ki so jih dosegali s krivicami in nepoštenostmi. Osvajali so razne dele sveta, jih gospodarsko izkoriščevali tako ali tako. V starih časih so uporabljali cele narode za sužnje, ki so morali proizvajati blagovno bogastvo njihove zemlje za svoje tlačitelje. To najdemo že pri prvih starih narodih po Bližnjem in Srednjem Vzhodu. Čas je opravil z enim kot drugimi. A na njih mestih so se takoj pojavili novi diktatorji, navadno še bolj krivični kot prejšnji. Šli so v pozabo Babilonci, Egipčani, pozneje drugi kot Atenci, Kartazani, Rimljani, Huni, Goti, Otomani itd. — a vedno so vstajali in se pojavljali novi politični razgrajbi. Prišli so britanski kralji, ki so še do včeraj in deloma tu in tam še uganjajo koristolovstva, par sto let so osvajali svet in ga proglasili za svjpe kolonije. Tako tudi drugi, dasi v manjših merah. Pojavil se je Napoleon, za njim so začeli dvigati glave Germani, ki so dali najprvo svetu grobega Bismarcka, kajzerja Viljema in par desetletij pozneje ponorelega Hitlerja. Tam kjer so se šopirili in postavljali pred dva tisoč leti Rimljani, se je pojavil nadutež Mussolini. Od vseh je imel svet same težave in trpljenja. Evropa se ni dolga stoletja nikoli še

dobro izprala krvi iz svojih rok od ene vojne — je že prelivala kri v novih spopadih. Po porazu in strmoglavljenju enega diktatorja, je vsakokrat že stal pred vrati drugi novi diktator in nesrečna igra večnih preprirov se je nadaljevala.

Tudi zdaj je tako. Svet se ni oddahnil od težav, ki so mu jih povzročili Hitler, Mussolini, Japonci in v veliki meri tudi leninovi in stalinovci, že rjove in grozi svetu sedanji komunistični mešar Hruščev:

"Mi vas bomo pokopali..."

Ponavljam, čas gre naprej in spreminja in presnavlja vse na okrog. Včeraj še je bila Afrika ena sama kolonija, ki so ji vladale in jo izkoriščavale razne večje in manjše evropske države. Zdaj se umičejo druga za drugo iz nje in Afričani so tu in tam malo zadihali nov zrak, ki diši po prostosti, dasi so od prave prostosti še daleč, daleč. Toda dosednji tudi oblastniki se vsi iz Afrike še niso umaknili — le pripravljajo se na "mufengo" — a pri zadnjih vrstih že stoji novo diktatorstvo, ki ga ima pripravljeno komunizem, da ga potisne v Afriko, na vodstva afriških držav, ki postajajo druga za drugo "neodvisne". Nesreča je v tem, da ne bodo dolgo "neodvisne" — prav gotovo ne, če bodo odprle vrata komunizmu, ki ga v vseh raznih vrstah paketov izvaža v Afriko komunistična Moskva.

Niso zastoj zasrkbljeni v Washingtonu radi Afrike. Gre tam za to, ali naj Afrika postane novo "velemravlišče" komunizma in to med črno raso, od kajere imamo že kako četrtino enake krvi in potomcev prav tu na naših ameriških tleh. Morda preprosti ljudje malo mislimo o tem, a v tem je tista nevarnost, da se lahko Hruščevu posreči dobiti med temi najboljši "pogrebniški", ki naj bi nas in ves zapad "pokopali."

Sanje? ? Lahko da, a velikokrat se sanje rade uresničujejo.

Na to oviro zna svet prav lahko naleteti. Hrepenenja in želja po demokraciji in svobodi tudi tak dogodek, če pride do njega ne bo uničil. Hrepenenja in želje po svobodi in prostosti bodo na novo udarjale in prihajale na plan. A škoda pa bi bila velika, ker ljudstva lahko padejo za desetletja ali morda stoletje v vice komunizma, ki je smrten sovražnik vsake prave svobode in proste volje človeka.

Afrika je kost, na katero mečejo svoje oči vsi. Za ves Zapad je Afrika zadnji utež, ki še drži nekako ravnovesje na tehničar vse gospodarstvo zapadnega sveta. Če ta utež pade komunizmu v roke, tedaj bi komunistični svet zavladal tudi gospodarsko vsemu svetu več ali manj. Afrika postaja polagoma glavni trg za vse proizvodnje, ki jih proizvaja Zapad. V Aziji je Zapad večino trga izgubil, razen par manjših držav tam, ki ne pomenijo dosti. Z zgubo Afrike,

bi postajal Zapad bolj in bolj osamljen in dobiti v roke ta adut, se komunisti v Moskvi trudijo za žive in mrtve.

Z Afriko stoji ves Zapad pred novo bodočnostjo. Kakšno — to bo pokazal in povedal čas.

Andrejček.

Ne prezrite!

Cleveland, O. — Ob priliki predavanja o Južni Ameriki je bilo nabranih 32 dolarjev prostovoljnih prispevkov za Slovensko Kulturno Akcijo. Znesek je bil nakazan in odposlan na centralo omenjene ustanove v Argentino. Vsem darovalcem se v imenu Slovenske Kulturne Akcije in v svojem imenu najlepše zahvaljujem.

Obenem iskreno prosim ob tej priložnosti vse Slovence v Ameriki in Kanadi, da ne preslišijo prošnje in poziva, ki so ga za podporo te organizacije izdale vidne slovenske osebnosti v emigraciji. SKA ne samo ohranja slovenstvo, kot druge kulturne organizacije, temveč oblikuje duhovno podobo emigracije ter s svojim ustvarjalnim delom predstavlja njeno rast. Z izdajo 35 publikacij slovenskih ustvarjalcev po vsem svetu v petih letih obstoja in to brez pomoči ogromne večine nas, nas je vse globoko zadolžila, ko dviga v domovini in svetu ugled in pomembnost slovenske emigracije, katere del smo mi vsi. To delo je najpozitivnejša postavka, ki jo naša emigracija premore, zato ne sme usahniti in umreti, ker ni naša razumevanja med onimi, ki jim je usoda dodelila lažjo pot do gmotnega blagostanja.

Slovenski ustvarjalci pri SKA, ki so nad človeškimi napori ugotovili, to kar resni ljudje imenujejo čudež v slovenski emigraciji, lahko prispevajo svoj trud in čas, gmotno pa so se izčrpali, ker jim gospodarske razmere niso tako naklonjene kot nam tu v Ameriki. Ali bomo v svojem izobilju brez sramu kazali istega nekulturnega duha, ki je večsish doma pustil od jetike umirati v ljubljanski cukrarni mlade slovenske pesnike, potem pa se je seveda ponašal z njih deli?

Naj podpora ustanovi vsak smatra za dokaz svoje iskrene, poštene slovenske zavesti. Naročite knjižne izdaje Slovenske Kulturne Akcije, podprite jo z darovi! Ne izgovarjajte se: nimam časa za branje, ali to je pretežko pisano zame. Vaša podpora bo omogočila, da vse to izhaja in pride v roke mlademu rodu, ki se oblikuje na Koroskem in Primorskem, da pride v osrednjo knjižnico v domovini ter druge knjižnice, in tam stalno ter neizbrisljivo priča o življenjski sili slovenstva v širnem svetu. Verjemite mi, da bo denar žrtvovan za to ustanovo obrodil največ sadov.

Naprosam tudi društva, da bi iz svojih sredstev velikodušno podprla to našo najvišjo kulturno ustanovo v emigraciji in s tem dokazala svojo slovensko in kulturno zrelost.

Letošnji letnik SKA obsega 3 zvezke (6 števil) leposlovnerevije Meddobje, eno pesniško zbirko, eno zbirko črtic in eno povest ter vsake štirinajst dni Glas Slovenske Kulturne Akcije. Celotna naročnina stane 15 dolarjev, ki jih lahko plačate v poljubnih obrokih. Vsa naročila in plačila ter darove za SKA sprejema trgovina Familja na 6116 Glass Ave., Cleveland 3, O.

Za vse Vaše razumevanje in podpore že v naprej: Bog plačaj!

Milan Pavlovčič.

Izhod se že najde

Amerikanci so "iznašli" tobak, ki jo je mogoče odpreti samo v določenih časovnih razmakih, da bi njen lastnik manj kadil. Vendar pa ta tobaknica deluje prav čudno; lastniki razen te koristne naprave nosijo v žepu tudi čisto navadno tobaknico za vsak primer.

VESTI

IZ SLOVENIJE

Ljubljani in Mariboru obljubljen nova hotela

Ljubljana in Maribor sta važni tujsko-prometni središči, kjer je vedno veliko povpraševanje po tujskih sobah. Teh v obeh mestih občutno primanjkuje. Glavno mesto Slovenije ima komaj 563 hotelskih ležišč, po pisanju ljubljanskega lista "Delo" znatno manj kakor pred vojno. Ljubljana je v tem skoro podvojila svoje prebivalstvo, tujski promet pa je porasel za dva in polkrat, kot trdi "Delo". Med obstoječimi hotelskimi ležišči je le 12 odstotkov ležišč kategorije A. Pri takem položaju so se končno le odločili zgraditi nov — Hotel LEV s 363 stalnimi in 44 dodatnimi ležišči.

Nov hotel bo dobil tudi Maribor, ki je imel pred drugo svetovno vojno 413 hotelskih ležišč, sedaj jih ima le še 230, čeprav se je število prebivalstva v tem času podvojilo. Novi mariborski hotel bo kategorije B (!) in bo imel 227 postelj.

Ko bosta oba nova hotela zgrajena in v obratu, Ljubljana in Maribor v pogledu hotelskih sob in ležišč še vedno ne bosta tam, kjer sta bila pred drugo svetovno vojno! To imenujejo nekateri "strokovnjaki za razmere v Jugoslaviji" med nami stoletni skok naprej!

Turizem v luči novega tečaja dinarja

Pod gornjim naslovom je ljubljansko "Delo" objavilo razgovor svojega dopisnika z glavnim tajnikom Turistične zveze Jugoslavije Dušanom Maričem. Iz njega posnemamo nekaj zanimivih ugotovitev.

"Ob znanih gospodarskih spremembah bi bilo najboljši, če bi bil turistični tečaj enak uradnemu, to pa ni mogoče... Zdj bomo spet konkurenčni... Že v predlanski in lanski sezoni smo opazili, da so se glede na doze-danji tečaj naše cene močno približale ali pa celo prekoračile cene za turistične usluge v Španiji, pa tudi v Italiji... Nekatera naša podjetja menijo, da tudi tak tečaj ne bo najugodnejši glede na predvideno povečanje cen nekaterih prehranbenih artiklov... Za tuje turiste se torej ni bati. Kaj pa domači turizem? Ali ne bi novi tečaj utegnil negativno vplivati zaradi povišanih cen na domači turizem?"

Sam po sebi bi gotovo lahko... vendar poskrbeli bomo za zaščito, ki jo bodo bržčas v obliki taks za tuje turiste določile komune. Ta taksa bo znašala tudi 40%!

Tole smo ponatisnili iz ljubljanskega časopisa, da bodo oni, ki se pripravljajo na obisk starega kraja, vedeli, kaj smejo pričakovati. Cene so porasle za skoro vse predmete in blago, k vsemu pa bo treba plačati še do 40% takse. Pri tem ni računati, da bi bilo s 600 dinarji za dolar letos izhajati v Jugoslaviji kaj boljše kot lani s 400 dinarji! Ostanem nam še vedno možnost, da pošljemo dolarje domov preko banke prijateljem. V tem slučaju bomo dobili za nje po 750 dinarjev. Na črni borzi v Ljubljani in Zagrebu kupujejo dolarje trenutno po okoli 950 dinarjev za dolar.

Nadaljna gradnja koprskeluke

Letos bodo zgradili v Koprnovih 140 m operativne obale. Ta bo tako do konca letošnjega leta obsegala skupno 400 m, s čimer bo prvo razdobje gradnje pristanišča končano.

Milan Skrbinšek 75-letnik

Znani igravec in režiser Slov. dramskega gledališča Milan Skrbinšek je v preteklem februarju praznoval 75-letnico svojega rojstva. — Milan Skrbinšek

je prebolel boje in stiske začetkov slovenskega gledališča, kumuloval je njegovemu dvigu na evropsko raven in si kot vsestranski gledališki ustvarjalec že pred drugo svetovno vojno pridobil ugled in spoštovanje.

Ožje središče Ljubljane bodo uredili

Ožje središče Ljubljane, ki ga imenujejo Dalmatinova cesta, Kongresni trg, Dunajska, Miklošičeva in Wolfova, meri 6,7 hektarov, na njem pa je zazidano samo 3,6 ha površine.

Posebna komisija proučuje možnosti najboljši preureditve tega predela Ljubljane. V načrtu imajo porušenje okoli ene četrtine starih stavb in njihovo nadomestitev z novimi "modernimi". Kdaj bodo ti načrti gotovi in kdaj jih bodo začeli izvajati, ni nič povedanega.

Cene, oje te cene...

Ceno letalskih znamk za inozemstvo so povišali od 80 na 140 dinarjev, zato naj se rojaki ne čudijo preveč, če bodo pisma iz starega kraja prihajala bolj počasni in bolj poredko. Ne smemo pozabiti, da mora povprečni jugoslovanski delavec delati za teh 140 dinarjev vsaj eno uro, če ne več... Pomislite, kolikokrat bi pisali v stari kraj, če bi morali plačati samo za znamko letalske pošte en svoj urni zaslužek!

Po poročilu "Dela" so v trgovini NA-MA v Ljubljani že v drugi polovici lanskega leta povišali prodajne cene: od 1 do 7% pri emajlirani posodi, za pohištvo od 1,4 do 10,2%, pri obutvi za 1,6 do 6,8%, pri usnjenih izdelkih galanterije pa kar za 12,7 do 23,9 odstotkov. Iz istega poročila je razvidno, da so cene v enaki meri poviševale tudi v letošnjem januarju in februarju.

Kolesa cenejša?

V Jugoslaviji bodo letos po načrtih izdelali četrto milijona novih koles (biciklov). Proizvajalci so sklenili, da bodo njihove cene znižali povprečno za 15 odstotkov. Ali so svojo obljubo držali, nam še ni znano.

To so osebne stvari...

Pod gornjim naslovom je ljubljansko "Delo" objavilo sledeče: V razpravi na občinski konferenci SZDL (Socialistične zveze delovnega ljudstva op. u.) v Trebnjem se je oglasil tudi starejši možakar iz okolice Velikega gabra in povedal:

"Od leta 1945 sem član kmetijske zadruge, ves čas pa tudi delam v političnih organizacijah. Lani jeseni mi je pogorela domačija. Obrnil sem se na drugo za pomoč, pa so mi povedali, da mi ne morejo pomagati. Sosedje so se mi posmihali češ, vedno si delal zanje, zdaj te pa ne vidijo. Vendar so mi sosedji obljubili les. Pri tem so nastale težave zaradi birokracije. Logar mi ni mogel pomagati, na gozdnem odseku na občini pa so mi dali obrazce, češ te naj izpolni vsak, ki mi bo dal les. To so bile prošnje za sečno dovoljenje. Končno sem sečna dovoljenja dobil in to po neštetih poteh in prošnjah. Sedaj imam že več kot mesec dni sečna dovoljenja, logarja, ki bi mi odkazal les za posaj, pa ni od nikoder..."

V besedo pogoreleca je vpadel nek delegat, češ to so osebne stvari in ne spadajo na občinsko konferenco SZDL. Razvila se je razprava, ali ta zadeva spada ali ne spada na forum politične organizacije. Pri tem se je izkazalo, da je proti obravnavanju te stvari le logar... (Iz poročila ni razvidno, ali je logar član Komunistične partije ali ne, jasno pa je, da je med člani vladajočega razreda! — Op. u.)

— Gradnja in vzdrževanje cest staneta danes nekako še enkrat toliko kot l. 1940.

JOSIP STARE:

Lisjakova hči

V.

Odkar se je Lovro Mrak oni večer tako hudo sporekel s svojo ženo, premišljal je svoj zakonski stan in čimdalje bolj je spoznaval, da ni dovolj, ako mož le skrbi, kako bo živl svojo družino, ampak da ima tudi drugih dolžnosti. Spoznal je, da bi se moral več baviti s svojo ženo, da bi bila tudi po duševnem življenju bliže drug drugemu. In kako lahko bi bil vodil svojo Klotilda, ki je bila popolnoma nedolžna in neizkušena; do dobra bi se mu bila vdala, privadila bi se ga in bi bila srečna in zadovoljna. Zato nikakor ni bilo dobro, da jo je tako mlado prepustil samo sebi; toda zabredel je še huje, da je tako občutno bitje, kakršna je bila Klotilda, prepustil teti Brigiti, ne da bi le nekoliko pomislil, zakaj je stari Lisjak to žensko, ki mu je bila po mleku sestra, odpravil iz hiše, predno se je hči vrnila iz samostana. Sedaj seveda se ni več dalo vse spraviti v stari tir. Premetena Brigita se je premočno oklenila svoje bratranke, in ko bi jo hotel Lovro pahiti čez hišni prag, uprla bi se mu žena sama.

Tako je umoval Lovro in sklenil, da bo skušal po malem oslabiti tetino veljavo pri Klotildi. Kadar je le količkaj utegnil, šel je ž njo v gledališče in tudi na druge veselice jo je spremljal, da ni hodila brez njega med "svet". Ali to ni bilo tako lahko, kakor bi ni imela znanecv, ali tuja le ni bila. Vsi tisti gospodje, ki so se spogledovali ž njo v gledališču in na izprehodih, bili so ji sedaj takorekoč stari prijatelji. Toliko da je z možem stopila v dvorano, prihajali so drug za drugim in se ji klanjali.

"Poročnik Fuchs," predstavi se prvi, "usojam si milostivo gospo prositi, da bi blagovolila z menoj plesati prvi četvorko."

"Prosim," odgovori ona kratko in mu ponudi lični plesni red, da zapiše nanj svoje ime.

Ali v tem prihitu drugi in se takisto nakloni, rekoč:

"Nadporočnik Wolf, prosim ponižno kake četvorko."

Tako za njim pride tretji in četrti, in predno se more Klotilda ogledati po dvorani, oddala je vse četvorko, kolikor jih je bilo napovedanih na plesnem redu. Še stoje okoli nje ti mladi gospodje v belih suknjah in se ji poklanjajo, da ne utegne odgovorjati vsakemu sproti, kar se za njimi po-kaže lep častnik vitke, visoke rasti. Klotildi jame srce hitro utripati in rdečica ji zalije obraz, ko stopi častnik pred njo in se ji lično in dostojno nakloni.

"Kaj ti je?" vpraša jo mož sočutno.

"Silno me boli glava," reče ona in se pahlja dalje.

"Ali hočeš, da greva domov?"

"Ne, ne; le ostaniva do konca, bo že bolje," tolaži ga Klotilda in se nekoliko odmakne v ložo, da bi je vsak ne videl. Drugič se je vedel Lovro že bolje in sčasoma se je privadil ljudi in ljudje so se privadili njega. Klotilda se ga ni več sramovala; saj je spoznala, da ji daje večjo veljavo v svetu in da se giblje v njegovi družbi slobodneje nego v tetini. Čutila je nekaj ponos, katerega prej ni poznala; sedaj šele se je zavedala, da je gospa. Rada je spregledala možu male nevednosti in celo prav ljubezniva je bila ž njim in se mu sladkala, da je rajši Lovro je njo med ljudi. Dobri Lovro je bil presrečen te ženine izpremembe in poleg nje se je celo sam jel zanimati za veselice. Posebno rad je hodil v gledališče in kar nič se ni spotikal ob ljubljene ženi, kadar se je spogledovala z drugimi ljud-

mi; saj je videl, da se gospoda po ložah in v parterju vsi povprek ogledujejo in merijo s tistimi kukalci. Da bi ustregel ženi še bolj, zapisal se je na strelišče, in kadar je bila v reduti veselica, zamudil je ni, ampak se je gotovo udeležil.

V srcu je ostala Klotilda vedno trda in mrzla proti možu in vse izkazovanje ljubezni je bilo le navidezno, bilo je je zgolj sleparstvo, da se je tem več mogla naučiti posvetnega veselja, po katerem je tako hrepnela. Vsako možovo dobro voljo je znala porabiti na svojo korist; kadar pa sama ni bila dovolj premetena, pomagala ji je teta Brigita, ki je bila še zmeraj prva njena svetovalka na vseh opolzkih potih. Ona je zvedela vse skrivnosti najbolj slavljenih ljubljanskih gospa; zvedela je, zakaj to ali ono moški posebno odlikujejo in učila svojo bratranke, kaj naj stori, da bodo njo še bolj slavili, in kako naj se vede, da drugim izneveri najmilejše kavalirje.

Vse to je bilo mogoče šele sedaj, ko jo je sam mož vodil v svet. Z možem šele je mogla kot gospa hoditi na ples in tu se je zopet mogla slobodno gibati in občeavati, ker je bil on navzoč, pa ni bilo nič pohujšljivega, ako je izpregovorila tudi z drugimi moškimi nekaj prijaznih besed. Ko je prvič prišla ne strelišče, kjer je bila tombola s plesom; res ni imela znanecv, ali tuja le ni bila. Vsi tisti gospodje, ki so se spogledovali ž njo v gledališču in na izprehodih, bili so ji sedaj takorekoč stari prijatelji. Toliko da je z možem stopila v dvorano, prihajali so drug za drugim in se ji klanjali.

"Poročnik Fuchs," predstavi se prvi, "usojam si milostivo gospo prositi, da bi blagovolila z menoj plesati prvi četvorko."

"Prosim," odgovori ona kratko in mu ponudi lični plesni red, da zapiše nanj svoje ime.

Ali v tem prihitu drugi in se takisto nakloni, rekoč:

"Nadporočnik Wolf, prosim ponižno kake četvorko."

Tako za njim pride tretji in četrti, in predno se more Klotilda ogledati po dvorani, oddala je vse četvorko, kolikor jih je bilo napovedanih na plesnem redu. Še stoje okoli nje ti mladi gospodje v belih suknjah in se ji poklanjajo, da ne utegne odgovorjati vsakemu sproti, kar se za njimi po-kaže lep častnik vitke, visoke rasti. Klotildi jame srce hitro utripati in rdečica ji zalije obraz, ko stopi častnik pred njo in se ji lično in dostojno nakloni.

"Kaj ti je?" vpraša jo mož sočutno.

"Silno me boli glava," reče ona in se pahlja dalje.

"Ali hočeš, da greva domov?"

"Ne, ne; le ostaniva do konca, bo že bolje," tolaži ga Klotilda in se nekoliko odmakne v ložo, da bi je vsak ne videl. Drugič se je vedel Lovro že bolje in sčasoma se je privadil ljudi in ljudje so se privadili njega. Klotilda se ga ni več sramovala; saj je spoznala, da ji daje večjo veljavo v svetu in da se giblje v njegovi družbi slobodneje nego v tetini. Čutila je nekaj ponos, katerega prej ni poznala; sedaj šele se je zavedala, da je gospa. Rada je spregledala možu male nevednosti in celo prav ljubezniva je bila ž njim in se mu sladkala, da je rajši Lovro je njo med ljudi. Dobri Lovro je bil presrečen te ženine izpremembe in poleg nje se je celo sam jel zanimati za veselice. Posebno rad je hodil v gledališče in kar nič se ni spotikal ob ljubljene ženi, kadar se je spogledovala z drugimi ljud-

"Upam, da milostiva gospa niti meni ne odrečete ene četvorko."

"Prepozno ste prišli, vse sem že oddala," je odgovorila in ni mogla zatajiti svoje nevolje, da je tako hitro uslišala prošnje ostalih častnikov. Očitno si je, da je prav s to naglostjo pokazala, kako ni vajena gosposkemu "društvu."

Ahnenfels takoj zapazi njeno zadrego in ji hitro pomaga iz nje.

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

Society National Bank uvedla zavitke tujih valut za potnike v zamejstvo

Mervin B. France, predsednik Society National Bank, in R. Wade, pomožni blagajnik v Mednarodnem oddelku, ogledujeta "zavitek" tujega denarja.

CLEVELAND, O. — Za one Clevelandčane, ki bodo potovali letos v zamejstvo, je pripravila Society National Bank posebne zavitke tujih valut, ki naj jim pomagajo kupiti najnujnejše in plačati usluge na morda kratki poti preko neke dežele ali za čas v deželi, kjer mislijo ostati dalj, da imajo možnost menjave denarja.

Pri Internacionalnem oddelku v banki je mogoče dobiti zavitek s tujim denarjem v vrednosti \$10. Denar je spravljen v politilenskih zavitkih, bankovci posebej, kovanci posebej.

Vodja oddelka R. Wade potrdi, da naj ima vsakdo, ki potuje v tuje dežele, s sabo vsaj nekaj dolarjev v denarju zade-

vne dežele. Pakor hitro pride potnik v tujo deželo potrebuje nekaj drobiža za napitnino, za nosače in morda za kak prigrizek, čisto so namreč menjalnice zaprte ali je do njih predalec, da bi potnik mogel naglo dobiti tujo valuto.

R. Wade je mnenja, da bi mogel biti tak zavitek tuje valute za potnike, ki se spravljajo na tuje, tudi lepo poslovilno darilo. Na splošno sodi, da se ne izplača jemati s seboj večje vsote tujega denarja, ker je tveganje veliko, razlika v tečaju pri nakupu tu ali v zamejstvu pa sorazmerno majhna. Mala vsota popolnoma zadostja za prve potrebe, potem pa lahko dobi vsak potnik tujega denarja v vsaki deželi za dolarje, kolikor le hoče.

Nad 400 let star zemljevid Antarktike

Na pogled se je zdelo, da so zemljevidi Pirija Reisa — hrani jih carigradski muzej Topkap — ponarejeni, zato so jih proučili na kartografski strokovnjaki. Zemljevidi iz let 1513 in 1528; kažejo obe Ameriki in Antarktiko skoraj do podrobnosti natančno. Pred leti se je začel upokojeni ameriški inženir Mallery zanimati za stare pomorske zemljevide, izdelane po naročilu turškega admirala Pirija Reisa v dobi Kristofa Kolumba. Pomembna značilnost: po mnenju strokovnjakov so to najstarejši doslej znani zemljevidi obeh Amerik in Antarktike.

Na Reisovih zemljevidih, ki so po vsem videzu del večje celote, so zaznamovane ne le obale, temveč tudi notranjost vzhodnega dela ameriške celine ter zahodnih afriških pokrajin. "Na svetu ni zemljevidov, ki bi

bili tem enaki," je zapisal Piri Reis na robu enega izmed njih. "Sestavljen sem jih iz 20 zemljevidov štirih Portugalcev in po Kolumbovih risbah. S temi zemljevidi varno pluješ po vseh sedmih morjih."

Že poprej so vedeli, da je imel Piri Reis sužnja, ki je bil nekoč Kolumbov krmar. Ko so Indijanci ujel Kolumba, je našel krmar zemljevid, ki ga je krmar uporabljal na treh plovbah. Prav tako je bilo znano, da je Piri Reis pri izdelavi svojih zemljevidov uporabljal osem starih grških, ki so se ohranili še iz časov Aleksandra Velikega.

Mallery se sicer ukvarja z zelo lezno dobo na ameriški celini, vendar ga je zanimala novica o Reisovih zemljevidih. Če so točni — je sodil — bi bili dragocen pripomoček pri proučevanju

predindijanske dobe v Severni Ameriki in pri ugotavljanju sprememb na ameriških obalah po ledeni dobi. Zato je inženir natančno pregledal Reisove zemljevide. Na prvi pogled so se zdeli neskladni, izdelani po napačnih koordinatah; vendar so bili na njih narisani vsi otoki in otočki z vzpetinami vred. Kazalo je, da so Piri Reis in njegovi pomočniki dobro poznali tista področja ter imeli jasne predstave o zemljepisni širini in dolžini.

Po natančnejšem pregledu je Mallery opustil prvotno misel, da Reisovi zemljevidi niso pravilni. Seveda jih je bilo treba nekako dešifrirati. Vse kaže, da so uporabljali davni zemljemerici izvrstno sestavljeno kartografsko mrežo. Kartograf Walters je pomagal Malleryju izdelati pripomočke, s katerimi so prenesli Reisove zemljevide na sistem moderne projekcije. Strokovnjaki so bili presenečeni.

Reisovi zemljevidi natančno označujejo ne le obe Ameriki in Antarktiko, temveč tudi notranjost teh celin: visoke planote, gorske verige itd. Na hidrografskem uradu ameriške mornarice so bili presenečeni, zakaj zemljevidi so vsebovali podatke, ki jih nimajo o Antarktiki niti moderni kartografi.

Nekatere antarktične gorske verige, ki so jih polarni raziskovalci "odkrili" šele leta 1952, so zaznamovane na Reisovih zemljevidih. O drugih gorah, ki jih ni bilo niti na najnovejših antarktičnih zemljevidih, so ugotovile odprave, da v resnici so in da jih pokriva geološko sorazmerno mlada odeja večnega ledu. Tega niso preverjali amaterji, temveč skupina ameriških raziskovalcev, ki so se med geofizikalnim letom mudili na Antarktiki in so si pomagali z najmodnejšimi aparati.

Od kod natančni podatki na zemljevidih Pirija Reisa? Mallery, Walters in Linehan, ravnatelj observatorija Weston ter vodja ameriške seizmološke službe med geofizikalnim letom, sodijo, da so risbe na Reisovih zemljevidih take, kakršna so bila področja pred 5.000 leti. Od kod ljudem, ki so pred 50 stoletji pluli po svetovnih morjih, natančne ugotovitve, kakršne je zbrala sodobna znanost šele pred kakimi desetimi leti?

"Mnogo smo razmišljali o tem," pravi Mallery, "odgovora pa še ni. Strokovnjaki z nekaj domišljije ne izključujejo možnosti, da so davni prebivalci teh področij imeli letala. Domneva je drzna, vendar — kako bi sicer zbrali tako natančne zemljepisne podatke!"

Raziskovalce in strokovnjake za led na našem planetu je naravnost zmedla ugotovitev, da je bilo pred ledeno dobo mogoče sestaviti zemljevide, po katerih je Reis zaznamoval na svojih kartah gorske verige, ki jih zdaj pokriva led, na primer na Groenlandu, in so jih ugotovili

le po seizmografskih metodah. Torej bi jih ljudje morali poznati in jih zaznamovati neka pred 10.000 leti.

Čeprav je za zdaj še prezgodaj za kakršen koli znanstven podprt zaključek v tej zvezi, se vsiljuje misel, da so na našem planetu morda živeli že pred mnogimi tisočletji ljudje z visoko civilizacijo.

Amerika ima trikrat toliko električne sile kot Sovjetija

CLEVELAND, O. — Cleveland Electric Illuminating Co. je objavila poročilo Edison Electric Institute, iz katerega je razvidno, da imajo trenutno Združene države trikrat toliko električne sile kot Sovjetska zveza, poročilo poudarja, da so ameriške elektrarne odločene ta odnos ohraniti tudi v bodoče.

Leta 1960 so dale vse elektrarne v ZDA razen onih na Havajih in na Alaski skupno 193 milijonov kilowatov energije, Sovjetija je producirala v istem času le 64,7 milijonov kilowatov.

Ameriške družbe so odločene zgraditi do l. 1970 nove elektrarne, ki bodo skupno z obstoječimi dajale na 326 milijonov kilowatov energije, Sovjetija predvideva za isti čas produkcijo 190 milijonov kilowatov električne sile.

Sovjetska zveza je imela l. 1959 skupno 62,877 milj daljnovodov, Združene države pa 304,220 milj, torej več kot štirikrat toliko.

Republikanci iščejo novo strankino vodstvo

WASHINGTON, D.C. — Republikanci še ne vedo, kako bi uredili svoje vodstvo. Doslej govorita v njihovem imenu voditeljske skupine v senatu Dirksen in vodnik v poslanski zbornici Haleck. Oba sta bliže konservativnemu delu stranke in so zlasti senatorji in kongresniki z atlantske obale z njunimi stališči pogosto nezadovoljni.

Nezadovoljniji se zbirajo okoli senatorja Aikena iz Vermonta. Ti zlasti ne privoščijo Hallecku in Dirksenu, da se tedensko pojavljata na televiziji in s Kapitola branita svojo vrsto strankinega stališča v raznih vprašanih zakonodaje in dnevne politike.

Voditelji republikancev se ne morejo zediniti na osebnost, ki naj bi končno odločala. Sedaj predlagajo, naj bi se zastopniki vseh frakcij posvetovali z Eisenhowerjem. Izgleda, da bodo njegovo mnenje še najbolj spoštovali, če bi Eisenhower pristal, da bi v kakršnikoli obliki hotel sodelovati pri reševanju vseh sporov.

Braziliija išče trgovske vezi s komunističnim blokom

RIO DE JANEIRO, Braz. — Predsednik Quadros je odposlal 20-člansko trgovsko delegacijo v razne države vzhodnega bloka z nalogo, naj tam sklene čim več kupčij blaga, ki ga je doslej Braziliija dobavljala v Združene države.

Predsednik delegacije Dantas je dejal, da to naročilo nima nič opraviti s kakim nerazpoloženjem proti Združenim državam, ampak je enostavna posledica dejstva, da Braziliija nima dolarjev in ne more kupovati tam, ampak si mora poiskati kritje svojih potreb v nedolarskih deželah.

Delegacija misli razpravljati z Jugoslavijo o pogodbi za nabavo 20 ladij, s Sovjetijo za dobavljanje industrijskega olja, v drugih državah: Poljski, Albaniji, Romuniji, Madžarski in Čehoslovaški pa proučiti možnost drugega trgovanja.

Oglašajte v "Amer. Domovini"

Južni Vietnam pritiska za večjo pomoč iz ZDA

SAIGON, Juž. Vietnam. — Predsednik republike Ding Diem hoče, da Združene države zvišajo letno podporo njegovi državi. Sedaj znaša 150 milijonov dolarjev. Predsednik pravi, da potrebuje sedaj več, da bi mogel vzdržati hujši komunistični pritisk, ki se stopnjuje od meseca do meseca.

Diem hoče zvišati število moštva pod orožjem. Pravi, da potrebuje večjo vojsko za zavračanje guerilskih edinic, ki napadajo selišča in mesta pod vodstvom agentov iz Sev. Vietnama. Istočasno trdi Diem, da ne more znižati prispevka za gospodarsko obnovo države. Edino zvišanje prispevka ga more rešiti iz te zagate.

Istočasno objavljajo uradna poročila, da so spopadi med vladnimi četami in komunističnimi uporniki pogostejši, da je bilo v zadnjih tednih zopet pobitih nad 300 komunističnih guerilcev.

— Okoli eno milijardo (bilijon) ljudi na svetu trpi pomanjkanje hrane ali naravnost lakoto.

MALI OGLASI

Naprodaj

Hladilnik znamke General Electric, 5 let star, 11 kub. čv., v odličnem stanju, cena samo \$85.00. Pokličite po 4. uri IV 6-0931. (74)

Lastnik prodaja

Hiša 6 sob na 16723 Grovewood Ave. Pridite si ogledat, da se sami prepričate, kakšna je, zato pokličite KE 1-5258. (74)

Sobe se odda

4 sobe in kopalnica, na novo dekorirane, se oddajo na St. Clair blizu E. 55 St. Najemnina \$50. Vprašajte na 1334 E. 55 St. (x)

V najem

4 sobe in kopalnica se oddajo zgoraj, samo odraslim, na Bonna Ave. Kličite 431-8523. (74)

Stanovanje oddajo

Petsočno stanovanje zgoraj oddajo na 1059 E. 67 St. Kličite EN 1-7112. —(72)

V najem

Pet sob in trgovina se odda, pripravno za TV popraviljanje. Na E. 74 in Doland Ave. Kličite HI 2-4751. (74)

Stanovanje se odda

5 neopremljenih sob, zgoraj. Vprašajte na 1087 Addison Rd. —(73)

Starejša ženska

zaposlena ali upokojena, dobi primerno stanovanje in na željo tudi garažo pri priletni vdovi v bližini Akrona, Ohio. Za podrobnosti se obrnite na Mrs. M. S., 2452 - 11th St., Cuyahoga Falls, Ohio, ali kličite WA 8-4627. (pon., sred.)

Išče stanovanje

Poštena slovenska žena želi dobiti stanovanje, eno sobo in kuhinjo v bližini cerkve sv. Vida. Pokličite EN 1-6811. —(5, 7, 12, 14 apr.)

Naprodaj

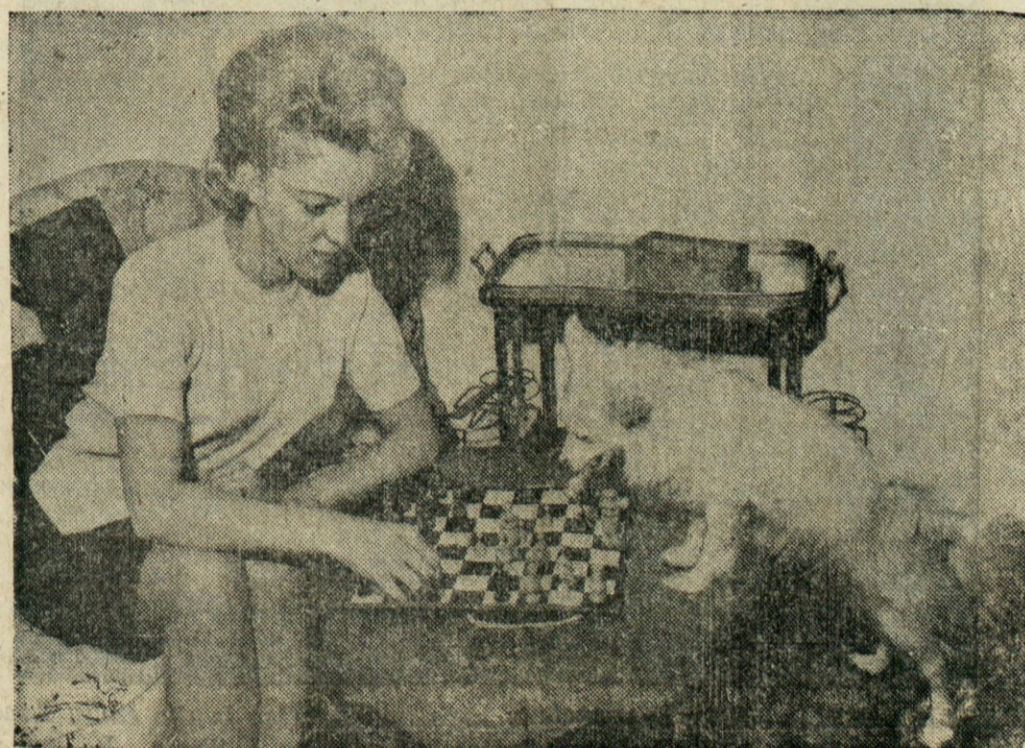
Lepa dvodružinska hiša v izvrstnem stanju, zmerna cena \$21,500. Se pokaže po dogovoru. Mr. Alden IV 1-5956. VAN AKEN REALTY INC. (12,14 apr.)

Mrs. M. K. iz Morgan, Pa., piše: Pošlite mi po pošti še eno steklenico od 100 LOVIAN CAPSULES, kajti te, ki sem jih sedaj uporabila, so mi tako dobro storile, da ne želim biti več brez njih! — Počutim se sedaj močnejša in vedno dobre volje. Že dolgo let sem uporabljala razne druge preparate, vendar moram reči, da so mi LOVIAN CAPSULES edine pomagale. Počutim se mladostna, energična in mirna. Priporočam jih vsakomur.

LOVIAN CAPSULES

MANDEL DRUG CO.

15702 Waterloo Rd., Cleveland 10, Ohio. Razpošiljamo vsepovsod! 25 za \$1.95, 50 za \$3.69, 100 za \$6.49

PRI SAHU — Filmska zvezda Danielle Paris igra šah s svojim pasjim tovarišem. Nemara igra ni posebno težka.

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

I. del

Kakor da sem presekani v pasu. Potlej so me dali v bolnico. Zlodej je, če ti kaplja kri iz vsake žile, pa je v srcu še vsa volja do življenja. Tako je samo na smrt obsojenemu, ki je zdrav, pa mora umreti. Jasno vidiš življenje, pa ga ne moreš doseči. In vendar sem ga."

Drobno se smehlja Zalar. "Veliko si prestal. Groza me je pomisliti."

Silvine oči vise na Marijini sliki. Bog ve, ali so mu že vse povedali.

"Vse je mimo. Kamen sem nosil in tolkli so me kot žival slab gospodar. Še za delovno moč jim ni bilo. Rumeno kole-rabo sem jedel, krompir za praznike. Toda več je bilo upanja v meni, kakor kamna pod bregom, kjer sem delal. Niso me ubili. Okostnjak sem danes, toda človek sem ostal."

Silva se boji, da bo omedlela. "Vem, človeka v tebi niso mogli zadušiti."

"Ne, ni bilo skale, da bi ga zlomila. Vse sem prinesel s seboj, kar je bilo v meni."

Silvi je bilo, kakor da je vsaka Zalarjeva beseda klado, ki udarja naravnost na srce.

"Pa pustiva to za danes," je zamahnil. "Ne moreš misliti na ječo, če si svoboden in je pred teboj poti, da ne veš, katero bi si izbral. Povej mi rajši kaj o sebi."

V Silvi je bila velika želja, da bi se mogla izpovedati, vendar ni moči. Zalarjeve oči so mirne, toda Silva ne more uganiti, kaj je za njimi. Morda že vse ve. Z eno samo besedo, s katero bi skušala oprati svoj greh, bi mogče v Zalarju podrla zadnje upanje.

"O sebi!"

Nasmehnla se je, toda nasmeh je bil prisiljen, kakor pripravljen za to priliko.

"Z Blažem sva šla vsaksebi. Že dolgo je tega. Komaj si morem misliti, da sva bila kdaj prijatelja."

Viktor je začudeno strmel v Silvo.

"Kako to."

"Bila je samo ta pot. Nisva si bila namenjena. Zdaj je Blaž že oženjen."

Z muko je stisnila besede iz sebe. Potlej je brž dodala. "Čudim se, da tega še ne veš."

"Samo pri bratu sem bil. Saj me poznaš."

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

MAYWOOD — Seminary section — 3 Bedroom brick, tile bath. Modern cabinet kitchen, full basement, 3 car gar. Storms, screens. 40' lot. Close to everything. By owner. \$16,800. TE 2-5458. Week days after 5. (72)

WHEELING — 3 spal. zidan dom. Kopalnica, komb. sprejemne in jedilne sobe, kuhinja, 1½ garaža. Lepo zasajeno. Cena \$17,000. LE 7-1032. (72)

BUSINESS OPPORTUNITY

HOBBY HOUSE DONUT AND SNACK SHOP, 6705 Stony Island. Now being beautifully remodeled and might be to a buyer's advantage to purchase at once. Priced right for quick sale. PL 2-7539 or 9041. (73)

TAVERN WITH PARKING LOT Near Cubs ball park. Other interests. Days DI 8-9555; Eves BR 8-1995. (72)

Zalarjev glas je bil skoraj vesel. Oči, udrte globoko pod čelo, so dobile čuden blesk.

"Če ti povem po pravici, bal sem se ure, ko bi z Blažem sklenila zvezo. Se še spomniš borovcev z Begunjsčice? Judež je bil in bo ostal. Trgovska kri je v njem. Ima srce, toda pred njim je pamet, v kateri je samo on in njegov dobiček. Sreče on ne prinaša. Zavaljo njega sem visel v Gonarsu na kolu. Ko sem mu zabrusil izdajstvo v obraz, še roke ni stegnil, da bi obrisal pljunek."

V Zalarjeva lica je planila kri. Silva je ob luči skušala skriti bledico.

"Vse vem, takrat sem ga zasovražila. Opravičevala sem ga v srcu, toda lagala sem si. On se je bal umreti."

"Kakor pes je bil, ki so ga že enkrat pretepli. Strahopetec sem vedno sovražil. Živel je brez ideje in mislil je, da živi. To je najtežje razočaranje v življenju."

Samo dihnila je. Zalar se je razgrel.

"Verjemi mi, Blaž bi ubil človeka, da bi rešil sebe. Ne iz sovraštva, samo radi tega, da bi sebi ohranil življenje. To sem ti hotel nekajkrat povedati, pa si nisem upal. Morda ni bilo prav, toda zdaj ti povem. So zločinci, ki so boljši od Blaža. Videl sem jih v Dachau-u. Ubijali so iz sovraštva. To ni najtežji greh. Nekateri ubijajo potlej, ko so vse premislili. Ne iz sovraštva, ne iz maščevanja, samo zavoljo tega, da stopijo na mrtvega in tako pridejo do sape. Tak je bil Blaž. Oprosti, da sem povedal, kakor sem mislil."

Silvine oči vročno sijajo preko mize.

"Ne bodi užaljena, Silva."

"Govoril si iz mene. Jaz sama si na glas svoje misli nisem upala nikoli povedati. Misli pa sem prav tako. Blaž je izdal tudi mene."

Sama ni vedela, zakaj je dodala še te besede. Ustrašila se jih je.

Viktor ni trenil z očmi.

"Tudi tebe je izdal?"

Prikimala je.

"Drugič ti povem. Tvoj prihod mi je zbudil toliko spominov, da se mi medejo. Saj ne boš odšel še nocoj nazaj."

Viktor je začudeno strmel v Silvo.

"Kako to."

"Bila je samo ta pot. Nisva si bila namenjena. Zdaj je Blaž že oženjen."

Z muko je stisnila besede iz sebe. Potlej je brž dodala. "Čudim se, da tega še ne veš."

"Samo pri bratu sem bil. Saj me poznaš."

Viktor je začudeno strmel v Silvo.

"Kako to."

"Bila je samo ta pot. Nisva si bila namenjena. Zdaj je Blaž že oženjen."

Z muko je stisnila besede iz sebe. Potlej je brž dodala. "Čudim se, da tega še ne veš."

"Samo pri bratu sem bil. Saj me poznaš."

Viktor je začudeno strmel v Silvo.

"Kako to."

"Bila je samo ta pot. Nisva si bila namenjena. Zdaj je Blaž že oženjen."

Z muko je stisnila besede iz sebe. Potlej je brž dodala. "Čudim se, da tega še ne veš."

"Samo pri bratu sem bil. Saj me poznaš."

Viktor je začudeno strmel v Silvo.

"Kako to."

"Bila je samo ta pot. Nisva si bila namenjena. Zdaj je Blaž že oženjen."

Z muko je stisnila besede iz sebe. Potlej je brž dodala. "Čudim se, da tega še ne veš."

"Samo pri bratu sem bil. Saj me poznaš."

"Misliš, da bi dobil prenočišče pri Pavlinu?"

Silva je zardela.

"Lahko ostaneš pri meni. So-ba je prosta. Jaz spim tu v kabinetu. Postelja ne bo ravno najboljše, toda boljše kot v taborišču."

Nasmehnla se je.

"Če ti ni nerodno."

"Pojdi no!"

Na glas se je zasmejala.

"Boš jedel kostanj? Nemara mu ne manjka dosti, da bo kuhan."

"Zvirški kostanj! Če verjameš alj ne, da sem se v Nemčiji zmi-slil nanj. Razbojnika bi objel, če bi mi ga prinesel."

Kakor da sta pozabila na pogovor, ki sta ga malo prej raz-pletala. Obema je odleglo.

Silva je odšla v kuhinjo. Vrnila se je s skledo kadečega se ko-stanja.

"Potegni prt z mize, Viktor." Potlej je prinesla dva nožiča in skledico za olupke.

"Jedla bova po domače, če ti je prav."

"Bolj mi nisi mogla ustreči, Silva."

Sedela sta drug poleg druge-ga in lupila nekaj časa brez be-sede.

"Dober je," se je nasmehnul Zalar.

"Se meni se zdi dober, čeprav mi ni dosti zanj."

Pogledala ga je z veselimi očmi.

O olupki v skledici so rasli, po-govor se je znova do dobra oži-vel. Zalar je govoril o znancih, s katerimi je prišel skupaj v Da-chau-u.

Ko sta pojedla do kraja, je Viktor povedal še nekaj dovti-pov, ki jih je prinesel s seboj iz taborišča. Silva se je morala na glas smejati.

Potlej se je Viktor nenadoma zapledal v steno.

"Z otrokom tamle na steni sva se že nekajkrat ujela z očmi. Prijazno punče je videti."

Silva je priprla oči.

"Marija je. Nezakonska hči moje nekdanje prijateljice. Re-va se je spozabila z Italija-nom."

Vse v njej trepetalo. Čuti, kako ji kri udarja v vrat in žile, na sencih ji butajo. Zlagala se je, ker v tem trenutku v njej ni bi-lo moči za resnico.

Viktor je stopil k zidu in brez besede snel sliko z žebja. Re-

sen, skoraj otožen se je vrnil k mizi.

"Lep otrok," je dolgo zrl v sliko. Potlej je s pogledom oši-nil Silvo, ki je v zmedenosti s prsti brodira po olupkih.

"Lep, toda ne živi več."

Težko je rekla.

"Škoda. Končno, kaj govorim o škodi. V svoji nedolžnosti je bil omadeževan. Rešil si je živ-ljenje. Ko bi živel, bi do zadnje ure nosil materin greh s seboj. In to je huje, kakor če bi bil gr-bav. Verjameš, Silva?"

Viktorjeve oči se ne dvignejo s slike.

"Verjamem, Viktor. Toda ma-ti tega otroka ni grešila iz srca. Poznam njeno zgodbo."

"Iz srca, ali ne, Silva. So stva-ri, ki imajo v določeni dobi več-jo težo kakor sicer. Mislim, da me razumeš."

"Vem, kaj misliš reči. Toda, za vsak greh je odpuščanje." Silva se le s težavo zadržuje.

"Da, za vsak greh je odpušča-nje, toda ne pozabljenja. Saj od-pustiš celo človeku, ki ti je ubil očeta. Toda odpuščanje ne zbudi mrtvega. Nekaj ostane, kar ne moreš zbrisati. V tej dobi bo treba veliko odpustiti. Jaz sem že marsikaj, tudi pozabiti sem hotel, pa ne morem. Povej mi, Silva, kako more grešiti človek, ko ve, da jih je tisoč za bodočo

žico, ki bi najmanjši hip svo-bodnega življenja porabili s sve-tostjo."

"Vem, Viktor, vem."

Hotelo ji je biti slabo. Toliko moči ni bilo v njej, da bi pogle-dala Zalarju v oči.

"Sicer pa..." Viktor je za-mahnul z roko.

"Kaj si hotel reči?" je težko izdala Silva.

"Veliko stvari je, ki jih ne ra-zumem. Toda lep otrok je. Ka-ko mu je bilo ime?"

"Marija."

"Če verjameš, ali ne, tebi je podobna. Morda se mi zato zdi še lepša."

Silva se je po sili zasmejala.

"Veliko mi jih je že to reklo. Ne vem, v čem naj bi mi bila podobna."

"Tvoje oči ima. Prav res."

Potlej je zanesel sliko nazaj na steno. Silvi je odleglo. "Ali zelo obsojaš ženske, ki so pad-le?"

Bruhnilo so besede iz nje, ka-kor slabo pregreta jed, ki ti ne dene dobro.

"Obsojati je težko, Silva. Morda najtežje v življenju. To-da zdi se mi, da je med menoj in tako žensko senca mrtvih, ki sem jih videl umirati s svojimi očmi."

"Vem, Viktor, ti si ravno stal. Ko bi kdaj napravil ovinek, bi

morda laže sodil."

Silva je vzela skledico z olup-ki in odšla v kuhinjo. Morala se je vsaj za hip rešiti Viktorjevih oči.

Tako je v večeru ostalo nekaj grenkega, kakor da je nekdo vso sobico obrizgal z rožmari-novim oljem.

Pogovor se je preokrenil. Go-vorila sta o navadnih rečeh, o Andreju in njegovi službi, o bo-dočnosti in skupnem delu. Tudi na svoj beg sta prišla, obudila

spomine, prebrodila vas in v po-govoru obiskala znanca, ki so še ostali pri življenju.

Potlej je prišel čas za počitek. Silva je spremila Viktorja v so-bo. Velik prostor je bil obupno prazen.

"Pusto je, toda eno noč boš že pretolkel."

Zalar se je smejal.

"Ali imaš morda kaj branja? Vem, da ne bom mogel koj za-spati."

(Dalje prihodnjič)

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

Henderson 1-2088

KEnmore 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

Za
vaš
pomembni
dan!

Drage neveste!

Ena pomembnih predpriprav za najlepši dogodek življenja, je izbira poročnih vabil.

Oglasite se pri nas in oglejte si najnovejše, pravkar dospele vzorce vabil, naznanil, papirnatih prtičkov, kozarčnih podstarkov, vžigalic, na katerih je natiskano Vaše in njegovo ime.

Ogled je popolnoma neobvezen!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

HE 1-0628

HAVE YOU PAID YOURSELF . . . Regularly?

... and have you paid yourself first ... before you started spending? Saving a portion of all you earn is a major step toward success and a secure future. St. Clair Savings will help you plan for your future by providing a safe place for your savings while paying you a generous return ... 4% interest ... computed quarterly and paid twice each year.

4% from APRIL 1st!

ST. CLAIR SAVINGS

813 East 185th St. 25000 Euclid Ave. 6235 St. Clair Ave.

V SVETI DEŽELI — Slike so posnete iz nove knjige "This Is the Holly Land," ki opisuje romanje v Sveto deželo, kot ga je doživel škof Fulton J. Sheen. Na levi zgoraj vidimo škofa Sheena pri ogledu starega mlinskega kamna, s kakršnimi so v Jezusovih časih zapirali grobove. Na desni zgoraj kaže nedovnica dečkoma stari rimski tlak v Jeruzalemu. Na spodnji sliki vidimo ribiča, ko je vrgel mrežo v Galilejsko jezero.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z globoko žalostjo v naših srcih naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da je po dolgi bolezni umrl naš ljubljani so-prog, oče, stari oče, brat in tast,

Anton Tekalec

Previden s sv. zakramenti je zatisnil svoje oči na dan 13. februarja 1961. leta.

Rojen je bil 27. maja 1884 v vasi Vrh pri Dolu na Gorenjskem. — V Ameriko je prišel leta 1907.

Pogreb se je vršil 16. februarja 1961 iz pogrebnega zavoda Jos. Žele in sinovi v cerkev Marije Vnebovzete in od tam, po darovani sv. maši zadušnici na pokopališče Kalvarija, kjer smo njegovo truplo položili k večnemu počitku.

Bil je član društva Vodnikov venec št. 147 SNPJ.

V dolžnost si štejemo, da se s tem iskreno zahvalimo Father Vargi za obiske na domu, za darovano sv. mašo in za spremstvo na pokopališče. — Father Jageru pa za molitve v pogrebem zavodu.

Srčna hvala: vsem, ki so ob oči pokojnika položili tako lepe vence cvetja in mu s tem izkazali svojo ljubezen, spoštovanje in zadnjo čast: vsem, ki so darovali za sv. maše; vsem, ki so ga prišli krepiti in ki so ga spremili na pokopališče; vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago in vsem, ki so nam izrekli svoje sožalje in ki so nam bili na pomoči v dnevih naše žalosti.

Toplo se zahvalimo pogrebem, članom društva, ki so nosili njegovo krsto.

Hvala osebjem pogrebnega zavoda Jos. Žele in sinovi za lepo urejen pogreb in za vsestransko izvrstno postrežbo.

Ljubi mož, dragi oče, stari oče, tast in brat, počivaj v miru v ameriški zemlji in lahka naj Ti bo gruda te Tvoje druge domovine. — Tvoji duši pa daj Bog večni mir in pokoj, ki Ti ga vsi iz srca želimo . . .

Dolgo si se mučil v svoji bolezni, pa si vse prenašal vdano in potrpežljivo. Zato Te bo ljubi BOG obilo poplačal v novem življenju. — Mi, ki smo ostali, se Te bomo vedno z ljubeznijo spominjali v naših mislih in molitvah!

Zalujoči ostali:

URSULA, soproga
JOE, sin
ANGELA por. MILAN, hčerka
2 vnuka in 1 vnukinja
JOSEPHINE in FRANCES, sestre
V starem kraju zapušča enega brata in eno sestro
Cleveland, Ohio, 12. aprila 1961.